

Sygn. akt II K 361/17

1 Ds. 576.2017

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 lutego 2018r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: SSR Radosław Gluza

Protokolant: Karolina Raszowska

przy udziale prokuratora ---

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 19 października 2017r., 06 lutego 2018r.

sprawy **R. W. (W.)**

syna J. i M. z d. W.

ur. (...) we W.

oskarżonego o to, że:

w okresie od września 2014 r. do 09 maja 2017 r. w Z. uporczywie uchylał się od ciążącego na nim z mocy wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 11-04-2007 r. sygn. akt XIII RC 415/07 oraz wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia Krzyków z dnia 30-04-2013 r. sygn. akt III RC 572/12 obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie dzieci, tj. małoletniej córki M. W. pieniędzy w kwocie po 300 zł miesięcznie płatnych do rąk matki A. W. oraz na rzecz syna B. W. pieniędzy w kwocie po 300 zł miesięcznie, przez co naraził je na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych,

tj. o przestępstwo z art. 209 § 1 k.k.;

orzeka:

I. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. uniewinnia oskarżonego **R. W.** od zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku;

II. przyznaje adw. K. T. od Skarbu Państwa kwotę 841,32 zł, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu;

III. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE WYROKU

Na podstawie przeprowadzonego przewodu sądowego ustalono następujący stan faktyczny:

Oskarżony R. W. do 2007r. pozostawał w związku małżeńskim z A. W.. Oskarżony jest ojcem M. W., ur. (...) oraz B. W., ur. (...)

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego R. W., k. 44, 203,

zeznania świadka A. W., k. 15, 204,

odpisy skrócone aktów urodzenia, k. 69 – 70,

odpis wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 11.04.2007r., sygn. akt XIII RC 415/07, k. 76 a.s.

M. W. i B. W. zamieszkują wraz z matką A. W. i jej rodzicami w Z., kontynuują edukację szkolną,

Dowód:

zeznania świadka A. W., k. 15, 204,

zeznania świadka B. W., k. 24, 204v.

Wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 11.04.2007r., sygn. akt XIII RC 415/07 oskarżony został zobowiązany do łożenia alimentów w kwocie po 200 zł na rzecz M. W. i B. W.. Wysokość świadczeń alimentacyjnych na rzecz każdego z uprawnionych została podwyższona do kwoty 300 zł na mocy wyroku Sądu Rejonowego dla W. z 30.04.2013r., sygn. akt III RC 572/12.

Dowód:

odpis wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 11.04.2007r., sygn. akt XIII RC 415/07, k. 76 a.s.,

odpis wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków z 30.04.2013r., sygn. akt III RC 572/12, k. 77 a.s.

Oskarżony R. W. w okresie od września 2014r. do 09 maja 2017r. nie regulował alimentów na rzecz A. i B. W.. W tym czasie oskarżony zamieszkiwał wraz z matką u swojej ciotki J. W. we W.. R. W. posiadał zarejestrowaną działalność gospodarczą – usługi tapicerskie, którą zawiesił pod koniec 2014r. w związku z problemami zdrowotnymi. Od tego momentu oskarżony, nie podejmował pracy zarobkowej, nie osiągał dochodów, pozostawał na utrzymaniu ciotki, która dostarczała mu żywność i przekazywała pieniądze na leki. R. W. utrzymywał kontakt z dziećmi, spotykał się z nimi gdy przyjeżdżały w odwiedziny do babci.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego R. W., k. 44, 203,

zeznania świadka A. W., k. 15, 204,

zeznania świadka B. W., k. 24, 204v,

zeznania świadka J. W., k. 204v – 205,

kserokopie zeznań podatkowych PIT – 37, k. 46 – 49, 96 – 103, 120 – 121,

kserokopia dokumentacji (...) w K., k. 3 – 6.

W lipcu 2014r. u oskarżonego stwierdzono początkowe stadium zmian zwyrodnieniowych stawów kolanowych a także zmiany dyskopatyczne i zwyrodnieniowe kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego. W listopadzie 2014r. został on skierowany do oddziału neurologicznego w celu leczenia zespołu bólowego lędźwiowego prawostronnego na tle zmian przeciążeniowych i zwyrodnieniowych oraz dyskopatii kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego. Od stycznia 2015r. R. W. był diagnozowany i leczony neurologicznie z powodu dolegliwości bólowych kręgosłupa

łędźwiowo – krzyżowego i nietrzymania moczu. Od maja 2016r. podejmował leczenie w związku z nadciśnieniem tętniczym. U oskarżonego stwierdzono przepukliny krążków międzykręgowych zwięzające łagodnie otwory międzykręgowe L4/L5 i L5/S1 z modelowaniem prawego korzenia, słabsze zgięcie grzbietowe stopy prawej, niedoczulicę kończyny dolnej prawej, objawy korzeniowe po stronie prawej, chód z utykaniem na prawą kończynę dolną, wzmożenie napięcia mięśni przykręgosłupowych z przewagą po stronie prawej.

Dowód:

opinia biegłego z zakresu medycyny sądowej L. K., k. 169, 216 – 217,

kserokopia dokumentacji medycznej oskarżonego, k. 50 – 65, 84 – 95, 104 – 119, 123 – 151, 167 – 168,

dokumentacja medyczna oskarżonego, k. 210, 215.

W okresie od września 2014r. do czerwca 2017r. u R. W. dochodziło bardzo często do zaostrzenia dolegliwości bólowych kręgosłupa, problemów z nadciśnieniem tętniczym. W takich sytuacjach konieczne okazywały się interwencje karetki Pogotowia (...). Oskarżony podejmował leczenie farmakologiczne zalecone mu przez lekarzy POZ oraz neurologów, które przynosiło jedynie chwilową poprawę, jego stanu zdrowia.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego R. W., k. 44, 203,

zeznania świadka J. W., k. 204v – 205,

kserokopia dokumentacji medycznej oskarżonego, k. 50 – 65, 84 – 95, 104 – 119, 123 – 151, 167 – 168,

dokumentacja medyczna oskarżonego, k. 210, 215.

W 2017r. u R. W. w dalszym ciągu dochodziło do zaostrzenia dolegliwości bólowych kręgosłupa. W dniu 12 stycznia 2017r., lekarz neurolog wystawiła oskarżonemu skierowanie na Oddział Neurochirurgiczny. W dniu 01 czerwca 2017r. został on skierowany na badanie rezonansu magnetycznego kręgosłupa.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego R. W., k. 44, 203,

zeznania świadka J. W., k. 204v – 205,

dokumentacja medyczna oskarżonego, k. 210, 215.

W czerwcu 2017r. R. W. podjął się wykonania zlecenia prac budowlanych na altance. Po kilku dniach zaczął jednakże odczuwać silne bóle kręgosłupa z promieniowaniem do prawej kończyny dolnej i w dniu 15 czerwca 2017r. został przyjęty na (...) Szpitala (...) we W.. Po wykonaniu badań R. W. został zwolniony do domu z zaleceniem leczenia zachowawczego i odciążania kręgosłupa w ostrym okresie bólowym. U R. W. zaczęły pojawiać się także silne krwotoki z nosa. Z ich powodu był on konsultowany przez laryngologa w dniu 04 lipca 2017r., który zalecił mu unikanie wysiłku fizycznego.

W dniu 22 stycznia 2018r. oskarżony został skierowany na Oddział Neurochirurgii celem wykonania zabiegu polegającego na blokadzie bólowej kręgosłupa.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego R. W., k. 44, 203,

zeznania świadka J. W., k. 204v – 205,

dokumentacja medyczna oskarżonego, k. 210, 215.

Z powodu występujących u oskarżonego schorzeń przeciwwskazane jest wykonywanie przez niego pracy w wyuczonym zawodzie tapicera czy robotnika ogólnobudowlanego, gdyż wymaga wysiłku fizycznego i obciążenia kręgosłupa.

Dowód:

opinia biegłego z zakresu medycyny sądowej L. K., k. 169, 216 – 217.

Lekarze udzielający oskarżonemu pomocy medycznej stwierdzali jego niezdolność do pracy w okresach: od 07.07.2014r. do 20.07.2014r., od 18.11.2014r. do 28.11.2014r., od 29.11.2014r. do 18.12.2014r., od 16.02.2015r. do 16.03.2015r., od 17.03.2015r. do 16.04.2015r., od 17.04.2015r. do 31.05.2015r., od 01.06.2015r. do 16.06.2015r., od 20.06.2015r. do 30.06.2015r., od 08.07.2015r. do 31.07.2015r., 13.08.2015r. do 22.09.2015r., od 23.09.2015r. do 13.11.2015r., od 14.11.2015r. do 30.11.2015r., od 01.12.2015r. do 02.02.2016r., od 03.02.2016r. do 31.03.2016r., od 10.05.2016r. do 24.05.2016r., od 26.10.2016r. do 28.11.2016r., od 16.06.2017r. do 30.06.2017r., od 03.07.2017r. do 24.07.2017r., od 20.09.2017r. do 04.10.2017r., od 05.10.2017r. do 13.10.2017r., od 17.10.2017r. do 23.10.2017r., od 18.11.2017r. do 09.12.2017r.

Dowód:

kserokopia dokumentacji medycznej oskarżonego, k. 50 – 65, 84 – 95, 104 – 119, 123 – 151, 167 – 168,

dokumentacja medyczna oskarżonego, k. 210, 215.

Z uwagi na niewywiązywanie się przez oskarżonego z alimentów i bezskuteczność ich egzekucji R. W. został uznany decyzją Prezydenta W. z dnia 27.05.2014r. za osobę uchylającą się od zobowiązań alimentacyjnych. Na mocy decyzji (...) w K. z dnia 24.09.2014r., 20.10.2015r. i 20.10.2016r. przyznano świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego na dzieci B. W. i M. W. w kwotach po 300 zł miesięcznie, w okresie od 01.10.2014r. do 30.09.2017r.

Dowód:

kserokopia dokumentacji medycznej oskarżonego, k. 50 – 65, 84 – 95, 104 – 119, 123 – 151, 167 – 168,

kserokopia dokumentacji medycznej oskarżonego z PZP, k. 80 – 83,

dokumentacja medyczna oskarżonego, k. 210, 215.

Oskarżony R. W. ma 42 lata, jest rozwiedziony. Oskarżony jest z zawodu tapicerem, nie pracuje, pozostaje na utrzymaniu ciotki.

Dowód:

wyjaśnienia oskarżonego R. W., k. 44, 203.

R. W. leczy się psychiatrycznie z powodu zaburzeń lękowych. W czasie zarzucanego mu czynu nie miał on wyłączonej ani w znacznym stopniu ograniczonej zdolności rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 1 i 2 k.k.

Dowód:

kserokopia dokumentacji medycznej oskarżonego z PZP, k. 80 – 83,

opinia sądowo – psychiatryczna, k. 152 – 154.

R. W. był karany sądownie. Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 09.12.2015r., sygn. akt II K 302/15 został on skazany na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby za czyn z art. 209 § 1 k.k., tj. uporczywą niealimentacją na rzecz B. W. i M. W., w okresie od grudnia 2012r. do 18 sierpnia 2014r., Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 17.05.2016r.

Dowód:

informacja z K., k. 72 – 74,

odpisy wyroków, k. 197 – 199.

R. W. w toku całego postępowania przyznał się formalnie do zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że nie płacił alimentów na swoje dzieci, ponieważ nie osiągał dochodu, nie mogąc podjąć pracy zarobkowej z powodu złego stanu zdrowia.

Ponadto Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Dokonując ustaleń faktycznych w sprawie sąd oparł się na dowodach o charakterze materialnym, wymienionych w pierwszej części uzasadnienia, wyjaśnieniach oskarżonego R. W. oraz zeznaniach świadków A. W., B. W. i J. W..

Na podstawie analizy przeprowadzonych w sprawie dowodów, sąd uniewinnił R. W. od zarzucanego mu występku z art. 209 § 1 k.k., uznając iż nie zrealizował on swoim zachowaniem ustawowych znamion tego czynu zabronionego. Zgodnie z treścią art. 209 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w czasie objętym zarzutem aktu oskarżenia grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 podlega ten, kto uporczywie uchyła się od wykonania ciężącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Sąd mając na uwadze ustalone okoliczności sprawy, w oparciu o przeprowadzone w toku postępowania dowody, uznał że w przypadku R. W. nie doszło do realizacji znamienia strony przedmiotowej opisanego przestępstwa, polegającego na nierealizowaniu obowiązku alimentacyjnego poprzez uporczywe uchylenie się od niego. W tym zakresie wskazać należy, że „Uchyłać się, jako znamię czasownikowe typu podstawowego przestępstwa niealimentacji, oznacza m.in. tyle co unikać, unikać natomiast to starać się nie stykać z kimś, z czymś, starać się nie mieć nic wspólnego z kimś, z czymś; stronić (S. Dubisz (red.), Uniwersalny słownik, s. 995). Przestępstwa niealimentacji dopuszcza się wobec tego tylko taka osoba, która może wykonać ciężący na niej obowiązek alimentacyjny, ale tego nie czyni mimo realnych możliwości. Uchylenie się od obowiązku łożenia na utrzymanie osoby uprawnionej do alimentacji zachodzi wtedy, gdy zobowiązany mając obiektywną możliwość wykonania tego obowiązku nie dopełni go ze złej woli (uchw. SN z 9.6.1976 r., VI KZP 13/75, OSNKW 1976, Nr 7–8, poz. 86; wyr. SN z 27.2.1996 r., II KRN 200/95, OSN Prok. i Pr. 1996, Nr 10, poz. 8). Do pociągnięcia sprawcy do odpowiedzialności konieczne jest wykazanie, że celowo i umyślnie nie wykonuje on obowiązku opieki, mając jednocześnie świadomość możliwości jego wykonania. Istotne jest więc szczególne nastawienie psychiczne sprawcy, wyrażające się w zamierzonej powtarzalności jego zachowania, znamionującej chęć nieświadczania zobowiązania, niezależnie od pobudek, oraz podtrzymywanie stanowiska co do niewywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego, nawet mimo ewentualnych prób jego zmiany, np. w wyniku

rozmów ostrzegawczych” [tak A. G., Komentarz do art. 209 k.k. w K. W. (red.), Kodeks karny. Komentarz. Wyd. 5, W. 2018].

Sąd analizując przyczyny niewywiązywania się przez oskarżonego z obowiązku łożenia na utrzymanie M. i B. W. ustalił, że było to wynikiem jego problemów zdrowotnych, które utrudniały mu w istotnym stopniu - a w przeważającym okresie 2014 – 2017r. wręcz uniemożliwiały, wykonywanie pracy zarobkowej. Powyższe wynika jednoznacznie z przedłożonej przez R. W. dokumentacji medycznej, która wskazuje na to, że oskarżony w okresie objętym aktem oskarżenia cały czas borykał się z problemami zdrowotnymi. Lekarze udzielający mu świadczeń zdrowotnych wystawiali mu liczne zaświadczenia o niezdolności do pracy na okresy, które zostały opisane w pierwszej części uzasadnienia. Niezależnie od tego, nawet w sytuacjach okresowego ustania dolegliwości bólowych u oskarżonego, podjęcie przez niego próby zarobkowania szybko kończyło się kolejnym zaostrzeniem objawów występujących u niego schorzeń. Powyższe potwierdził w swojej opinii uzupełnionej w toku postępowania sądowego biegły sądowy L. K.. Wskazał on bowiem na niezdolność do pracy oskarżonego w okresie zaostrzenia dolegliwości ze strony kręgosłupa, wykluczył tą formę zatrudnienia R. W., do której posiada on przyuczenie i którą wykonywał do tej pory. Mając na uwadze wskazane powyżej okoliczności, brak jest podstaw do tego aby wiązać nieregulowanie przez oskarżonego alimentów na rzecz dzieci, z występowaniem po jego stronie złej woli. Zdaniem sądu było to natomiast skutkiem niemożliwości, bądź też znacznego ograniczenia możliwości, wykonywania przez oskarżonego pracy zarobkowej i uzyskania w ten sposób niezbędnych dochodów. R. W. w okresie objętym zarzutem aktu oskarżenia nie osiągał zarobku, co potwierdziła świadek J. W., na której był utrzymaniu, nie wykazał on żadnych dochodów w rocznych zeznaniach podatkowych.

Mając powyższe na uwadze, sąd na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. uniewinnił oskarżonego od zarzucanego mu czynu

Na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. sąd obciążył kosztami postępowania Skarb Państwa, oraz zasądził na rzecz obrońcy R. W. zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu, wg norm przepisanych.

SSR Radosław Gluza